

MEMORIU DE ACTIVITATE

Sunt Silvia Străjeru, de profesie biolog la Banca de Resurse Genetice Vegetale "Mihai Cristea", Suceava, unitate în care îmi desfășor activitatea de la data de 1 iulie 1990.

După terminarea liceului teoretic "Mihai Eminescu" din Botoșani, am urmat cursurile Facultății de Biologie - geografie - geologie, secția biologie, din cadrul Universității "Al. I. Cuza" Iași, pe care am absolvit-o în anul 1979, cu media generală de 9,57, susținând lucrarea de diplomă, în cadrul disciplinei de entomologie, cu tema "*Dăunători ai plantelor ornamentale din serele Grădinii Botanice Iași*", care a fost notată cu nota maximă.

În perioada 1979 - 1985 am activat ca muzeograf la Muzeul de Științele Naturii Dorohoi, județul Botoșani, atestată fiind în anul 1983, cu lucrarea "*Dimorfismul sexual la speciile de Lepidoptere exotice din colecția I. Nemeș*", a Muzeului de Științele Naturii Dorohoi, disertație susținută la Muzeul de Istorie Naturală "Gr. Antipa" București, în fața unei comisii prezidată de domnul academician Mihai Băcescu. Activitatea științifică desfășurată în această perioadă s-a concretizat prin elaborarea de lucrări, cum ar fi "*Catalogul colecției de gasteropode Al. Grossu*", "*Exemplare rare prezente în colecția de Lepidoptere a muzeului - Dorohoi*", și prezentarea lor în sesiunile de comunicări și referate organizate în diferite muzee din țară. De un interes deosebit s-a bucurat expoziția itinerantă, cu tema "*Fluturii - petale zburătoare*", pe care am prezentat-o la Muzeul județean Botoșani, în anul 1984.

În perioada 1985 - 1989 am lucrat ca responsabil cu protecția mediului înconjurător, în cadrul Întreprinderii Electrocentrale Suceava.

În urma susținerii unui concurs, în mai 1989, m-am transferat la Stațiunea de Cercetări Agricole Suceava, în cadrul Laboratorului de Resurse Genetice Vegetale. Pentru cunoașterea problematicii legate de acest domeniu al prospectării, colectării, evaluării și conservării resurselor de germoplasmă vegetală am studiat bibliografia de specialitate existentă la Banca de Gene Suceava. Activitatea profesională propriu-zisă s-a concretizat prin participarea la realizarea temelor de cercetare propuse, precum "*Evaluarea resurselor genetice vegetale*" prin efectuarea descriptorilor stabiliți, la următoarele genuri: *Triticum*, *Hordeum*, *Lens*.

Prin Hotărârea Guvernului României, nr. 371 din 5 aprilie 1990, Laboratorul de Resurse Genetice Vegetale a devenit Banca de Resurse Genetice Vegetale, instituție de sine-stătătoare. Astfel, la 1 iulie 1990 am fost numită șefa sectorului de conservare, componentă cu importanță crucială în orice Bancă de Gene. În această calitate, de organizator și coordonator al activității de conservare, am contribuit la îmbunătățirea sistemului de uscare a semințelor care urmează a fi păstrate în depozitul rece al Băncii.

Știut fiind faptul că problema fundamentală în conservarea genetică a fondului vegetal este cunoașterea precisă a condițiilor care asigură o viabilitate maximă a semințelor și, în același timp, stabilitatea genetică a materialului stocat pentru perioade lungi, am efectuat o serie de experimente care vizează aceste aspecte ("*Activitatea catalazică a unor cariopse de porumb în*

procesul îmbătrânirii forțate", "Contribuții cu privire la posibilitatea folosirii silicagelului ca agent de uscarea a semințelor", "Efectul desicării extreme asupra viabilității și vigorii semințelor", "Efectul temperaturii și umidității asupra calității semințelor depozitate în containere închise și deschise", "Efectul condițiilor de păstrare și al materialelor de împachetare asupra viabilității semințelor" etc.).

O preocupare continuă am avut în direcția perfecționării propriei pregătiri profesionale, prin promovarea în funcția de cercetător științific, în data de 15 decembrie 1990. De asemenea, parcurgerea, în anul 1989, a cursurilor intensive de limba engleză organizate de Centrul de pregătire a cadrelor din agricultură - București, mi-a creat noi posibilități de consultare a literaturii de specialitate, publicate în străinătate.

În decembrie 1991 am susținut examenul de admitere la doctorat, cu tema: "*Cercetarea unor procese ecofiziologice ale semințelor și fructelor câtorva plante supuse conservării în Banca de gene*", având în calitate de coordonator științific pe domnul prof. dr. Gheorghe Acatrinei, din cadrul Facultății de biologie Iași.

Activitatea de conservare și utilizare a resurselor genetice vegetale, în România, a cunoscut un progres prin înființarea Comitetului Național de Resurse Genetice Vegetale, în care, la propunerea domnului dr. Mihai Cristea, directorul Băncii și aprobată de Ministerul Agriculturii și Alimentației, am fost numită secretar, la data de 2.08.1993.

Obținerea unei burse de pregătire individuală, pe tema *conservării fitogenetice prin metode convenționale și moderne*, în perioada 10 ianuarie - 10 iulie 1994, a determinat prelungirea stagiului de pregătire pentru doctorat pînă în anul 1998. Bursa, acordată de FAO, prin Institutul Internațional de Resurse Genetice Vegetale cu sediul la Roma, a cuprins două etape: prima, cu o durată de 3 luni, s-a desfășurat la Institutul de Germoplasmă Bari, iar cea de-a doua, cu aceeași durată, la Universitatea Agronomică Napole, Portici, ambele în Italia, sub îndrumarea profesorilor Pietro Perrino, respectiv Luigi Monti.

Cunoștințele și experiența acumulată în cele 6 luni de pregătire, din Italia, s-au concretizat în creșterea calității activităților desfășurate în cele trei sectoare de activitate ale Băncii de Gene. În plan personal, informația dobândită mi-a înlesnit promovarea în gradul de cercetător principal III, în martie 1994 și finalizarea și susținerea, la un nivel competitiv, a tezei de doctorat.

Din motive obiective, începând cu luna octombrie 1996 am îndeplinit și atribuțiile funcției de director, iar în octombrie 1997, prin ordinul ministrului agriculturii, nr.1430, am fost numită director interimar al Băncii de Gene Suceava. În această calitate am desfășurat activități de organizare, coordonare și reprezentare a unității, astfel, dobândind o oarecare experiență managerială. Urmare a susținerii unui concurs, organizat de către Ministerul Agriculturii și Alimentației, în data de 4 februarie 1998, am fost numită director al Băncii de Resurse Genetice Vegetale Suceava, prin ordinul nr. 1034/10.02.1998. De asemenea, începând cu data de 13.04.1998 am fost desemnată de către Departamentul pentru Integrare Europeană,

Cooperare și Relații Internaționale, din cadrul MADR ca, în calitate de coordonator național în domeniul resurselor genetice vegetale, să reprezint România în forurile europene și internaționale de profil, atribuții îndeplinite, fără întreruperi, până în prezent.

Obținerea titlului de cercetător științific II și I, în aprilie 2000, respectiv septembrie 2003 constituie praguri importante în devenirea mea ca cercetător.

Continua pregătire individuală, vizitele de documentare la toate Băncile de Gene din Europa, China, Costa Rica și Etiopia, dar și participarea la numeroase simpozioane, congrese, conferințe etc., precum și la cursurile de instruire "*Managementul colecțiilor de semințe și creșterea capacității instituționale a Băncii de Gene*" și "*Genebank management and operation course*", desfășurate la Millenium Seed Bank, Londra, Anglia, Institute of Grassland & Environmental Research, Aberystwyth, Țara Galilor și Centre for Genetic Resources, Wageningen, Olanda, respectiv Nordic Gene Bank, Alnarp, Suedia, au contribuit, în mod esențial, la adoptarea unor protocoale de lucru, bazate pe cunoașterea științifică și experiența altor țări cu performanțe pe acest segment de activitate.

O contribuție personală, deloc de neglijat, la modernizarea infrastructurii de conservare este derularea, în perioada 2005 – 2009, a unei ample investiții, care a constat în consolidarea, reabilitarea și re tehnologizarea Băncii, proiect finanțat integral de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

De la sfârșitul anului 2009, când Banca a fost preluată de Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și a Materialului Săditor București și până în aprilie 2018, când în baza deciziei ASAS nr. 180/11.04.2018, am fost numită în funcția de director cu delegație, am activat ca șef serviciu, având ca responsabilități organizarea, coordonarea administrativă și științifică a acestei structuri, cu rang de serviciu. Luna octombrie a aceluiași an, mi-a adus numirea oficială în funcția de director, ca urmare a succesului obținut la concursul organizat de către Academia de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu Șișești".

Sfera preocupărilor legată de îmbunătățirea tehnologiilor de stocare a seminței și de evaluare a vigorii și viabilității acesteia, proprie începutului și afirmării mele ca cercetător în domeniul conservării resurselor fitogenetice, s-a lărgit prin inițierea și coordonarea unor studii referitoare la diversitatea genetică intra- și inter-specifică a varietăților tradiționale și a populațiilor locale conservate "in situ - on farm". Aspecte privind caracteristicile socio-economice ale gospodăriilor individuale țărănești, managementul și utilizarea formelor locale ale principalelor specii de cultură din trei zone importante, în termenii agrobiodiversității (Maramureș, Bucovina și Munții Apuseni) constituie tematica studiilor recente.

În calitate de director, respectiv șef serviciu al Băncii de Resurse Genetice Vegetale Suceava și Coordonator Național privind activitatea de resurse fitogenetice mi-am orientat acțiunile către întărirea capacității instituționale privind managementul colecției de germoplasmă vegetală, precum și pentru promovarea unor activități care să contribuie la conservarea resurselor genetice vegetale „*in situ*” și „*ex situ*”.

Paralel cu munca de administrație, am coordonat Programul de cercetare științifică al Băncii, am elaborat și/sau condus un număr de 14 proiecte de cercetare, din care cu finanțare externă (9), bilaterală (2) sau internă (3), în timp ce, componenta educativă a constat în organizarea, la sediul nostru din Suceava, a 3 cursuri de instruire, având ca tematică conservarea resurselor genetice vegetale *ex situ /in situ*, cu participare internațională, în 2007 și 2009 și cu participanți din România, în 2001, acțiuni la care am avut și calitatea de lector și la care finanțarea a fost asigurată de Guvernul Suediei și FAO.

Fiind apreciată pentru activitatea și expertiza în domeniul conservării și promovării utilizării agro-biodiversității vegetale, am fost desemnată, de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cu avizul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu Șișești", președinte al grupului de Resurse Genetice, pentru perioada ianuarie – iunie 2019, când România a deținut Președinția Consiliului UE, participând la toate evenimentele tematice organizate la Bruxelles și Roma.

Eforturile concentrate în direcția conectării Băncii la rețeaua internațională de profil s-au concretizat prin ocuparea unor funcții și responsabilități în cadrul unor structuri științifice sau tehnice internaționale, astfel:

- reprezentant al României în Comitetul Director al Programului European de Resurse Genetice Vegetale (ECPGR);
- reprezentant al României în grupurile de lucru "In situ - on farm conservation" și "Wheat", în calitate de specialist tematic, precum și în toate celelalte 19 grupuri de lucru, ca expert în domeniul politic și legislativ, din cadrul Programului European de Resurse Genetice Vegetale (ECPGR);
- punct focal pentru implementarea Tratatului Internațional de Resurse Genetice Vegetale pentru Agricultură și Alimentație, participând la negocierile FAO, care au precedat adoptarea Tratatului (2004) și la o parte dintre întrunirile Comitetului Director al acestuia;
- la prima întâlnire a Comitetului Director al Tratatului, desfășurată la Madrid, în iunie 2006, în calitate de șef al delegației României am fost mandatată să reprezint țara în segmentul ministerial al reuniunii;
- reprezentant național în Comisia de Resurse Genetice Vegetale, din cadrul Organizației Națiunilor Unite pentru alimentație și Agricultură (FAO);
- specialist în Comisia privind Conservarea Speciilor Sălbatică din cadrul Uniunii Internaționale de Conservarea Naturii.

O dovadă de recunoaștere, la nivel european și internațional, a integrității și competenței mele profesionale, a fost includerea, în anul 2010, în echipa de evaluatori ai Programului European de Cooperare privind Resursele Genetice Vegetale, alături de alți patru prestigioși specialiști, dr. Thomas Gas, Elveția, ambasador în Nepal, dr. Marianne Lefort, Franța, director științific la AgroParisTech, dr. Orlando de Ponti, Olanda, membru în comitetul executiv al Federației Internaționale a Seminței și membru în consiliul de conducere a trei companii internaționale de ameliorare și dr. Jens Weibull, Suedia, NordGen.

În aceeași categorie de realizări se numără și desemnarea de către FAO, în anul 2016, ca în calitate de expert în domeniul resurselor genetice, să asigur consultanță de specialitate Republicii Moldova, în vederea elaborării Strategiei și Programului Național de Resurse Genetice Vegetale pentru Alimentație și Agricultură.

O fațetă distinctă a managementului acoperă aria publicistică și cea a coordonării redacționale, concretizată prin: *Manualul privind conservarea și utilizarea resurselor genetice vegetale* (autor principal), *Catalogul Național de Resurse Genetice Vegetale – 7 volume* (autor principal), cartea *Agrobiodiversitate și bioconservare* (co-autor), *Index seminum – 2 ediții*, broșura de prezentare Băncii de Gene – 2 ediții, din care prima bilingvă (română – engleză), iar a 2-a în limba engleză, *Catalogul Speciilor Legumicole* (unic autor), *Primul Raport Național privind Starea Resurselor Genetice Vegetale și Al 2-lea Raport Național privind Starea Resurselor Genetice Vegetale*, documente redactate în limba engleză și structurate pe componentele cuprinse în Planul Global de Acțiune al FAO, alături de alte peste 90 de lucrări științifice publicate în țară sau străinătate.

Intensa activitate publică, a ultimilor ani, privind importanța tezaurului genetic păstrat în colecțiile instituției sucevene se regăsește în includerea subsemnatei în *Enciclopedia Personalităților din România – Who is who în România*, ediția a VIII-a, 2013, precum și în nominalizarea de către revista *Cariere*, publicație care premiază excelența, din varii domenii, pentru premiile anului 2018, la categoria ”Păstrătorii de comori”.

De luat în considerare este etica profesională și ținuta morală pe care le-am respectat în toți anii de activitate, făcându-mi o datorie de onoare din cinstirea fondatorului instituției, în prezent, unică în România. Pe acest palier se situează contribuția adusă la îngrijirea volumului omagial, cu titlul ”*In honorem dr. ing Mihai D. Cristea - Un om, o viață, o idee*”, apărut în anul 2008.

Consemnez și aportul personal la creșterea vizibilității și rolului Băncii de Resurse Genetice Vegetale ”Mihai Cristea” Suceava la dezvoltarea unei agriculturi durabile în România prin asigurarea consultanței de specialitate privind legislația și politica necesare în vederea conservării și utilizării resurselor fitogenetice pentru alimentație și agricultură, în acord cu obiectivele naționale.

Iulie 2021

Dr. biolog Silvia Străjeru